

Emperyalist Merkezlerde Kararsız Bir Döneme Doğru (II)

Yaklaşan ABD Seçimleri, Trump'ın Ayak Sesleri, Ukrayna'nın Geleceği ve Kürtaj Örneği

Bir önceki yazıda kaldığımız yerden devam ederek, görünenle altta yatan arasındaki bağı irdelemeye devam edeceğiz. ABD'de, Biden'ın başkanlığı birçok yanılsamanın ortadan kalkmasına vesile oldu. Başkanın sağlığının kamu düzenini ilgilendirmesi, yani yeterli sağlık şartlarını taşımayan kişinin başkanlık yapamayacağı tabusu, hukukun Batı'da bağımsız olduğu vb. aldatmacalar kısa sürede yerle bir oldu.

Başkanın sağlıklı olması hâlinde iktidarda kalacağı ezberi, aslında iktidarın görünen aktörlerde olduğunu ima eden kuvvetli bir argümandı. Neticede müesses nizamın bir kanadının, tarihin sıkıştığı bir evrede bunak Biden'dan başkasını çıkaramaması tabunun ardına ışık tuttu. Daha önce istisnai olan mektupla oy kullanma yönteminin, pandemi bahanesi ile esas hâline getirildiği 2020 ABD seçimlerinde oldukça şaibeli bir netice ortaya çıkmış, bu netice 2021 Ocak ayında ayaklanmaya yol açmıştı. Bu badireden sonra, kendisini dar bir zamanda hisseden ABD müesses düzeni, yakaladığı yönetim fırsatıyla Ukrayna savaşını kaşımış, neticede ABD'deki iç gelişmeler, Ukrayna'daki vekâlet savaşıyla iç içe girmiştir.

Oğul Biden üzerinden ortaya dökülen, yolsuzluktan uyuşturucuya varan yoz ilişkiler ağı, ABD'nin liderliğinde NATO'nun Rusya'yı kuşatma projeksiyonu ve bölgede kurulmak istenilen yeni düzenin işaretlerini vermekteydi.

Bu süreç, cephe hattında ciddi bir dirençle karşılaşmış ve hatta ricata uğramış görünüyor. Ekonomik mahva uğrayacağı beklenen Rusya ekonomisinin savaş

koşullarında büyümesi, Batı'dan gelen tüm ikmale rağmen Ukrayna'nın başlattığı karşı hamlenin 2023'te hezimetle sonuçlanması sürecin sonunun yaklaşmakta olduğunu gösterdi. Öyle ki artık Ukrayna'nın Polonya ve Rusya arasında paylaşılması ihtimali Putin tarafından açık açık dillendiriliyor.

Son olarak 5 Mart'ta, Ukrayna savaşının mimarlarından ABD Dışışleri Bakan Yardımcısı Vekili ve Siyasî İşler Müsteşarı Victoria Nuland'ın istifa edeceği resmen duyuruldu.[1]

Ukrayna savaşının en şiddetli günlerinde, Batılı liberal propaganda makinasının gemi aızıya aldığı, Rus edebiyat klasiklerinin, müzisyenlerinin yasaklandığı günlerde ABD Yüksek Mahkemesi, Haziran 2022'de, ülke genelinde eyaletlerin kürtajı yasaklamasını engelleyen 1973'ten kalma kararını kaldırabilmiştir. Bu kararın Biden yönetimi döneminde alınabilmesi, ABD'deki ikili iktidara ışık tutan bir gelişmedir.

Yüksek Mahkeme'nin kürtaj çıkışı gibi, geçtiğimiz günlerde Teksas'ta sınır güvenliği üzerinden ABD federal silahlı güçleri ile eyaletlerin silahlı güçlerinin karşı karşıya gelme ihtimali de benzer işaretler barındırmaktadır. Ekonomik içe kapanma, bu konunun içerde kavgaya yol açacak şiddette tartışılması, bir adım sonra dışarda verilecek savaşa ilişkin içerdeki tartışmayı da yansıtmaktadır. ABD'nin Biden döneminde uyguladığı açık kapı politikası başka bir dönemi, kapıların kapatılması ise başka bir dönemi ifade eder. Kararsızlık ânına şâhit olmaktayız.

Diğer yandan yaklaşmakta olan başkanlık seçimleri öncesi Trump'ın ayak sesleri daha sağlam duyulur hâle gelmiştir. Victoria Nuland'ın istifasından bir gün önce, 4 Mart'ta ABD Yüksek Mahkemesi, Trump'ın 2021 Ocak ayaklanması nedeni ile seçimlere girmesini yasaklayan Colorado Eyaleti'nin kararını kaldırdı; 6 Mart'ta Nikki Haley'in ön seçimlerden çekilmesi ile Trump Cumhuriyetçilerin tek adayı hâline gelmiş oldu.

Trump nezdinde, ABD'de giderek yaklaşmakta olan eksen değişikliğinin, Ukrayna savaşından Paris İklim Anlaşması'na ve yeşil dönüşüm politikalarına, kürtaj yasağına kadar pek çok görünen ve görünmeyen meselede değişikliği beraberinde getireceği beklenmelidir.

Bir önceki yazıda bitirdiğimiz noktaya tekrar dönecek olursak, kürtaj gibi yüzeyde “liberal bir hak” olarak tartışılan meselelerin, esası teşkil eden politikalarla bağını görerek değerlendirmek şart. ABD'deki kürtaj tartışmalarında kadın hakları merkezli yorumlar yapan liberallerin, iş Rusya'ya gelince nüfus ve savaşı hatırlaması oldukça öğretici.[2] Bu vesileyle fonculuk, yalan ve perdelemenin iç içe olduğu iyi bir örnekle karşılaşmış oluyoruz.

–devam edecek–

Gökçe Kutlu

Dipnotlar:

[1] “On the Retirement of Under Secretary of State for Political Affairs Victoria Nuland” (Siyasî İşlerden Sorumlu Dışışleri Bakanlığı Müsteşarı Victoria Nuland’ın Görevinden Çekilmesi Üzerine), 5 Mart 2024, [State](#).

[2] Işın Eliçin, “ABD’de kürtaj hakkı neden tehdit altında? – Elif Key ve Özgün Basmaz ile söyleşi”, 19 Mayıs 2022, [Medyascope](#); “Ukrayna’da verilen kayıplar, Kremlin’i kürtaji yasaklamaya itiyor”, 23 Kasım 2023, [Medyascope](#).